

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

філологічний

(назва інституту/факультету)

Кафедра журналістики

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Сучасна публіцистика»

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою)

Вибіркова

Освітньо-професійна програма «Видавнича справа та медіаредагування»

(назва програми)

Спеціальність 061 Журналістика

(вказати: код, назва)

Галузь знань 06 Журналістика

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій

(освітньо-науковий)

філологічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: доц. Смолдирева Т.П., заслужена журналістка України

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача <https://www.journalistic.space/tetiana-smoldyрева/>

Контактний тел. +38 (0372) 58-47-02

E-mail: t.smoldyрева@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Google.drive

Консультації Щотижня

1.Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс «Сучасна публіцистика» покликаний дати студентам розуміння, що публіцистика як вид журналістики, за тлумаченням журналістикознавця Й.Лося, - «це словесна сфера моделювання свідомості, вияв незгасної активності, динамізму людського духу, політичне й морально-філософське освоєння історії та актуальної суспільної практики, всеохопний засіб формування особистості, площина вияву інтересів та вартостей людей, соціальних груп і націй, втілення їх культурної ідентичності».

2.Мета навчальної дисципліни: сформувати у студентів систему теоретичних знань та практичних навиків, які допоможуть орієнтуватися у процесі становлення, розвитку та функціонування вітчизняної публіцистики як творчої журналістської праці загалом і націєтворчої та світоглядної зокрема.

3. Пререквізити. (Дисципліни чи сертифіковані курси, які здобувач вищої освіти має вивчити до початку або разом із цією дисципліною, що підвищує ефективність засвоєння курсу).

Масова комунікація та інформація

Газетно-журнальне виробництво

4. Результати навчання

знати:

- види, ознаки та особливості публіцистики як підгалузі, «серцевини» журналістики;
- особливості художньо-публіцистичного методу відтворення дійсності;
- ознаки публіцистичності журналістських творів, поняття публіцистичності у журналістиці,
- спільне/відмінне у поняттях «публіцистика» і «публіцистичність»
- тенденції української публіцистики, твори фундаторів та сучасних авторів;
- особливості газетної, журнальної, телевізійної, радіо- та інтернет публіцистики

вміти:

- аналізувати ЗМІ різних типів та виявляти у них публіцистичні твори;
- аналізувати публіцистичні твори за ознаками публіцистики та публіцистичності; за темою, жанром, особливостями авторського стилю, образним рядом, композиційними, художніми, мовно-стилістичними прийомами;
- застосувати на практиці методи та прийоми написання публіцистичних творів різних жанрів, проблематики та складності для різних типів ЗМІ.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з різних галузей знань та видів діяльності).

ФК4. Здатність використовувати вітчизняний і світовий досвід у галузі соціальних комунікацій.

ФК8. Здатність орієнтуватися у передовому вітчизняному та світовому досвіді щодо створення інформаційної продукції.

ПРН5. Виконувати пошук, обробку та аналіз інформації з різних джерел, генерувати текстовий та візуальний контент на базі різних інтернет-платформ.

ПРН20. Виокремлювати загальні складові журналістського тексту, адаптувати текст під запити аудиторії, створювати власні тексти для ЗМІ, самостійно формувати концепцію медіа.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	6	3	90		22			64	4	Залік
Заочна											

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
		л	пр	лб	інд	с.р.		л	п	лб	ін	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Публіцистична творчість як вид соціально комунікативної діяльності												
Тема 1. Публіцистика у контексті суспільного розвитку. Функції. Публіцистика і публіцистичність.	8		1		1	6							
Тема 2. Публіцистичний метод відтворення дійсності.	8		1		1	6							
Тема 3. Визначення публіцистики у наукових працях Д.Прилюка, Й.Лося, В.Здоровеги, Л.Василик.	8		2			6							
Тема 4. Націєтворчий, світоглядний характер укр. публіцистики: традиції і новаторство. Огляд публіц.	8		2			6							
Тема 5. Свобода слова і	8		2			6							

соціальна відповідальність Громадянська позиція автора у період суспільних змін													
Разом за ЗМ 1	40		8		2	30							
Змістовий модуль 2. Комунікативні стратегії сучасної української публіцистики													
Тема 6 . Художньо-публіцистичні жанри. Сучасні жанрові тенденції. Тележанри	8		4			4							
Тема7. Факт, образ, символ у публіцистиці. Інтелект та ерудиція - зброя публіциста.	8		2			6							
Тема 8. Майстерність публіциста.	9		2		1	6							
Разом за ЗМ 2	25		8		1	16							
Змістовий модуль 3. Публіцистика як ознака якості ЗМІ. Особливості публіцистики у різних типах ЗМІ.													
Тема 9. Тематично-жанрові особливості публіцистики сучасних друкованих ЗМІ	8		2			6							
Тема 10. Письменницька публіцистика. Особливості журнальної публіцистики	8		2			6							
Тема 11. Теле- і радіо-публіцистика. Образне осмислення подій Специфіка виражальних засобів	9		2		1	6							
Разом за ЗМ 3	25		6		1	18							
Всього	90		22		4	64							

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	Націєтворча та світоглядна українська публіцистика: історичний аспект
2	Публіцистика та інформаційна/аналітична журналістика: компаративний аспект.
3	Публіцистичні жанри. Документально-публіцистичні (Авторська / редакторська колонка. Стаття. Творчий/політичний портрет. Життєва історія.). Художньо-публіцистичні

	(Замальовка. Есе. Нарис). Сатирично-публіцистичні (Фейлетон. Памфлет. Гумореска.).
4	Образ та символ у публіцистиці. Особливості творчого процесу. Творчий почерк автора
5	Функції публіцистики. Ідеологічна: переконання, вплив, алгоритм текстів. Формування громадської думки. Наступальність, спрямованість, передбачення.
6	Моніторинг ЗМІ, пошук публіц.творів/проектів. Написання, презентація творчих завдань.

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю, методи навчання

МН1 – словесні методи (лекція, співбесіда, консультація, дискусія тощо).

МН2 – практичні заняття.

МН6 – наочні методи (презентації, ілюстрації, відеоматеріали тощо).

МН7 – робота з книгою, з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою.

МН9 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни.

Методи оцінювання

МО2 – тести, опитування, контрольні, самостійні роботи за індивідуальними завданнями.

МО4 – звіти, реферати, статті.

МО6 – презентації результатів виконання завдань.

МО8 – залік.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)											Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	40	100

7. Рекомендована література (основна)

1. Бочковський О.І., Сірополко С. Українська журналістика на тлі доби (історія, демократичний досвід, нові завдання) / За ред. К Костева й Г.Кошаринського. – Мюнхен: Український техніко-господарський інститут, 1993. – 204 с.
2. Василик Л.Є. Світоглядна публіцистика сучасних літературно-художніх видань: концептосфера національної ідентичності : монографія / Л. Є. Василик; Чернів. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. - Чернівці, 2010. - 415 с.
3. Деркач Лариса. Націєтворчі ідеї в публіцистиці Івна Франка: роль інтелігенції. – Образ. – Випуск 3. – 2016
4. Дзьомба Н.М. Національна-світоглядна публіцистика українських шістдесятників (концептуальні засади, проблематика, опінієтворча роль)
http://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/08/dis_dziomba.pdf

5. Дмитровський З.Є. Телевізійна журналістика. Матеріали для вивчення основ тележурналістики. Вид.3-є, доп. – Львів, ПАІС, 2009. – 206 с.
 6. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво : навчальний посібник / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін. ; за ред. В. В. Різуна. – К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2010. – 287 с.
 7. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості. – Львів: Паїс, 2008. – 270.
 8. Карпенко Віталій. Журналістика: основи професійної комунікації. – К.:Нора-прінт, 2002. – 346 с.
 9. Лаврик О.В. Основи журналістики. - Навчально-методичний посібник для студентів зі спеціальності "Журналістика". – Харків, 2010. – 73 с.
 10. Лось Й. Публіцистика і тенденції розвитку світу. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації. У 2-х ч.: Ч.1. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. — 376 с.
 11. Лось Й. Концептуальні орієнтири опінієтворчої преси у ХХІ ст. Моральний аспект. – Вісник Львівського університету. Серія Журналістика. 2015. Випуск 40. С. 88–106
file:///C:/Users/admin/Downloads/5720-11085-1-PB.pdf
 12. Розтікання жанрів в українській пресі. / В.Лопатіна. Вісник Львівського університету. Серія журналістика. 2012. Випуск 33. С. 181–187
 13. Рудик Мирослава. Володимир Здоровега про журналістику ХХІ століття. Вісник Львівського університету. Серія журн-ка. 2013. Вип. 38. С. 79–84
<http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/journalism/article/viewFile/5195/5217>
 14. Рудик М. Публіцистика Володимира Здоровеги: проблематика і світогляд. – Вісник Львівського університету. Серія Журналістика. 2014. Випуск 39. С. 98–103
//file:///C:/Users/admin/Downloads/5451-10650-1-PB.pdf
 15. Стеблина Н. Сучасна українська письменницька публіцистика у варіанті виступів О.Забужко, Т.Прохаська, Ю.Андруховича. – Автореферат. – К., 2011
 16. Титаренко М. Світоглядна публіцистика: спроба полемічного дискурсу. – Вісник Львівського ун-ту. Серія Журн-ка. 2006. Випуск 28. С.118-134
[file:///C:/Users/admin/Downloads/3711-7596-1-PB%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/admin/Downloads/3711-7596-1-PB%20(1).pdf)
 17. Антипосібник для журналістів «Теми. Люди. Історії» <http://medialab.online/news/antyposibnyk/>
 18. Голік О. Методологічний аспект теорії жанрів періодичних ЗМІ // Вісник Львів.ун-ту. Серія журн. - 2009. - Вип. 32. - С. 113–120. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://journ.lnu.edu.ua/publications/visnyk32/Visnyk32_P1_11_Golik.pdf
 19. Максимчук О.Л. Жанрова палітра друкованих ЗМІ у вітчизняних розвідках /О. Л. Максимчук [Електронний ресурс]. - Режим доступу <http://eprints.zu.edu.ua/6988/1/00molzpd.pdf>
 20. Шебеліст С.Трансформаційні процеси в системі журналістських жанрів // ВІСНИК ЛЬВІВ. УН-ТУ Серія теле- та радіожурналістика. - 2010. - Вип. 9. - Ч. 1. - С. 274–280. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://journ.lnu.edu.ua/vypusk7/n9/tele-and-radio-journalism-9-42.pdf>
- 8. Електронні джерела**
21. Медіалабораторія (Медіа-лаб)// Режим доступу: <http://medialab.online>
 22. Детектор медіа. Сайт Режим доступу: <https://detector.media/>